การบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา

ONLINE LEARNING MANAGEMENT IN THE DIGITAL AGE OF SCHOOLS UNDER THE PROVINCIAL OFFICE OF LEARNING PROMOTION IN PHANG NGA

[1]กนกวรรณ วัลยะเพ็ชร์ และ [2]ธีระภัทร ประสมสุข

[1]Kanokwan Wanyapet and [2]Teerapat Prasomsook,

มหาวิทยาลัยนอร์ท เชียงใหม่, ประเทศไทย

North-Chiang Mai University, Thailand

[1]g663302079@northcm.ac.th, [2]Teerapat@northcm.ac.th

Received: March 22, 2025; **Revised**: April 3, 2025; **Accepted**: April 5, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน ประชากรได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 69 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ เลือกแบบเจาะจง จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัล คือ การประเมินความพร้อมของผู้เรียนด้านอุปกรณ์ อินเทอร์เน็ต และการสื่อสารกับผู้สอน คือ การ

---

[1]นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท เชียงใหม่

[2]อาจารย์ ดร. หลักสูตรศึกษาศาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท เชียงใหม่

ประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อปรับปรุงการสอนและจำแนกระดับความเข้าใจของผู้เรียน คือ ช่องทางการสื่อสารที่ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนติดต่อกันได้ตลอดเวลา พร้อมทั้งเลือกระบบที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ 3) แนวทางพัฒนาการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัล คือ ควรส่งเสริมให้การสร้างสื่อการเรียนการสอนมีความหลากหลายและใช้เครื่องมือออนไลน์ที่ทันสมัยช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอน ควรส่งเสริมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนโดยการนำระบบข้อสอบออนไลน์ ควรพัฒนาการสร้างเนื้อหาวิชาโดยออกแบบให้เข้าใจง่าย ใช้สื่อมัลติมีเดีย

คำสำคัญ : การบริหารการจัดการเรียนรู้, ระบบออนไลน์, ยุคดิจิทัล, สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด

Abstract

This research aims to study the status, problems and development guidelines for Online Learning Management in the Digital Age of Schools under the Provincial Office of Learning Promotion in Phang Nga The research model is a mixed-methods research. The population includes school administrators, teachers and educational personnel in educational institutions in the academic year 2024, totaling 69 people, and 9 qualified interviewers who were specifically selected. The tools used are questionnaires with a reliability of 0.97 and interview forms. Data are analyzed using the mean, standard deviation and content analysis.The research results found that: 1) The overall condition of online learning management in the digital age is at a high level. 2) Problems in online learning management in the digital age are: Assessment of learners' readiness in terms of equipment, internet, and communication with teachers; Assessment during learning to improve teaching and classify learners' understanding levels; Communication channels that allow teachers and learners to contact each other at all times, as well as selecting a system that is appropriate for learning. 3) Guidelines for developing online learning management in the digital age are: Promotion of creating diverse teaching media and using modern online tools to increase teaching efficiency; Promotion of measurement and assessment of learning outcomes before learning and measurement and assessment of learning outcomes during learning by introducing online examination systems;

Development of subject content creation by designing it to be easy to understand and using multimedia

Keywords: Learning management, Online system, Digital era, Provincial Learning Promotion Office

บทนำ

การบริหารจัดการการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ในประเทศไทยได้รับความสนใจและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนจากการเรียนในห้องเรียนสู่แพลตฟอร์มดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้จึงขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ รัฐให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัล พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้วางรากฐานให้ภาคการศึกษาปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกมาตรการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง โดยสถานศึกษาทั่วประเทศต้องปรับตัวสู่การเรียนออนไลน์ รวมถึงการจัดทำแนวทางการเรียนทางไกล อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงนี้ได้เผยให้เห็นความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่มีอยู่เดิม โดยเฉพาะช่องว่างทางดิจิทัลระหว่างนักเรียนในเมืองและชนบท นักเรียนจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยเผชิญกับอุปสรรคด้านอุปกรณ์และการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

ในระยะแรกของการเปลี่ยนผ่าน ครูและนักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับรูปแบบการเรียนใหม่ ส่งผลให้คุณภาพการเรียนการสอนลดลง อย่างไรก็ตาม การปรับตัวของภาคการศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในห้องเรียน แต่ยังรวมถึงระบบบริหารจัดการด้านการศึกษาด้วย โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564) ระบุว่าสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพัฒนาโครงสร้างการบริหารจัดการให้รองรับสถานการณ์และสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีมากขึ้น อีกทั้ง COVID-19 ยังเป็นตัวเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาภายในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งอาจต้องใช้เวลาหลายปีหากไม่มีปัจจัยเร่งนี้ นอกจากมาตรการเร่งด่วนในช่วงวิกฤตแล้ว การเรียนออนไลน์ยังเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ UNICEF Thailand (2021) คาดการณ์ว่าการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) จะได้รับความนิยมมากขึ้นในอนาคต เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน ระบบการศึกษายุคดิจิทัลต้องได้รับการออกแบบให้เหมาะสมกับทุกช่วงวัย ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้

อย่างทั่วถึง ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาไทย (กรมส่งเสริมการเรียนรู้, 2567)

การบริหารจัดการการเรียนรู้ระบบออนไลน์ยังคงเผชิญกับปัญหาในหลายด้าน โดยเฉพาะการออกแบบกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งรวมถึงการประเมินความพร้อมของผู้เรียนในด้านอุปกรณ์ อินเทอร์เน็ต และการสื่อสารกับผู้สอน ตลอดจนการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายและเหมาะสม นอกจากนี้ การวิเคราะห์ความสามารถด้านเทคโนโลยีของผู้เรียน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน และการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยยังเป็นประเด็นสำคัญ ด้านการวัดและประเมินผล จำเป็นต้องมีระบบที่สามารถประเมินผลระหว่างเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมส่งเสริมคุณธรรมในการสอบออนไลน์ รวมถึงการทบทวนและเชื่อมโยงความรู้เดิมสู่เนื้อหาใหม่ การสรุปผลการเรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินความเข้าใจ ด้านระบบบริหารจัดการ จำเป็นต้องพัฒนาเครื่องมือสื่อสารที่ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนสามารถโต้ตอบกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เลือกระบบที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ และจัดหาแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาได้อย่างครอบคลุม (สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา, 20 กันยายน 2567)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารจัดการการเรียนรู้ระบบออนไลน์ของสถานศึกษาภายใต้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ทั้งการจัดการเรียนการสอน การวัดผล และการสนับสนุนผู้เรียน ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1.เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา

2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา

3. เพื่อสังเคราะห์แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ข้าราชการครู จำนวน 9 คน ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 13 คน ครู กศน.ตำบล จำนวน 46 คน รวมจำนวน 69 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ข้าราชการครู จำนวน 9 คน ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 13 คน ครู กศน.ตำบล จำนวน 46 คน รวมจำนวน 69 คน

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน

กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาประกอบด้วย

1) ประสบการณ์ในตำแหน่ง 5 ปีขึ้นไป

2) ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 1 คน

3) ข้าราชการครูจากศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ จำนวน 8 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา โดยใช้กรอบแนวคิดการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ของสถานศึกษา 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ 2) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ3) ด้านระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

3.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ ลิเคอร์ท (Likert) (ไอรดา นรสาร, 2566 : 127) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.96

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ศึกษาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปผลข้อมูลและนำเสนอโดยวิธีเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. การบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงาโดยรวมและรายด้าน

ที่	การบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ		
		$\overline{X}$	SD.	แปล
1	ด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์	4.41	0.71	มาก
2	ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.35	0.67	มาก
3	ด้านระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์	4.41	0.68	มาก
	รวม	**4.39**	**0.68**	**มาก**

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.39)เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์และด้านระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ ($\overline{X}$= 4.41)และด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.35)

2. ปัญหาการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา ดังนี้

ด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ปัญหาคือ การประเมินความพร้อมของผู้เรียนด้านอุปกรณ์ อินเทอร์เน็ต และการสื่อสารกับผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ปัญหาคือ การประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อปรับปรุงการสอนและจำแนกระดับความเข้าใจ

ของผู้เรียน ด้านระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ปัญหาคือ ช่องทางการสื่อสารที่ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนติดต่อกันได้ตลอดเวลา พร้อมทั้งเลือกระบบที่เหมาะสมกับการเรียนรู้

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา

ด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ คือ ควรส่งเสริมให้การสร้างสื่อการเรียนการสอนมีความหลากหลายและใช้เครื่องมือออนไลน์ที่ทันสมัยช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ คือ ควรส่งเสริมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนโดยการนำระบบข้อสอบออนไลน์ ด้านระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ คือ ควรพัฒนาการสร้างเนื้อหาวิชาโดยออกแบบให้เข้าใจง่าย ใช้สื่อมัลติมีเดีย

อภิปรายผล

1. การบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่ามีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่สามารถทำให้ผู้สอนกับผู้เรียนติดต่อสื่อสารกันได้ตลอดเวลามีการพิจารณาเลือกระบบการติดต่อสื่อสาร ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ข้อจำกัดของโปรแกรม ได้แก่ จำนวนผู้เข้าใช้งาน ระยะเวลาใช้งาน ความคมชัดของภาพ เสียงมีการติดตามและเก็บข้อมูลการเข้าเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น ความถี่ของการเข้าเรียน จำนวนชั่วโมงการเรียน ปัญหาอุปสรรค ความต้องการในการช่วยเหลือเพิ่มเติมในการเรียน มีการรายงานผลคะแนนทั้งระหว่างเรียน และหลังเรียนให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนสามารถตรวจสอบภาระงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองมีแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม เช่น หนังสือ ตำรา E-book เว็บไซต์ E-Journal เป็นทางเลือกให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารได้ตระหนักว่า ระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ จะมีประสิทธิภาพสูงได้ เนื่องจากการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมในด้านการจัดการและการประเมินคุณภาพภายใน ที่ช่วยพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนออนไลน์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และการร่วมมือกันในการประเมินทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ มีการออกแบบโครงสร้างเนื้อหาบทเรียนตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา วางแผนผังรายวิชาเพื่อเป็นระบบนำทางเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาต่าง ๆ ในบทเรียนปรับปรุงเนื้อหาให้มีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย และทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาทำความเข้าใจได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมจัดลำดับข้อมูล หัวข้อย่อยต่างๆ ให้เชื่อมโยงกัน และเนื้อหาในบทเรียน

สามารถที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ภายหลังจากการเรียนออนไลน์วิเคราะห์ผู้เรียนเกี่ยวกับความพร้อมในด้านการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อ (DigitalLiteracy) สามารถสืบค้น วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินเนื้อหาอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลได้อย่างเหมาะสมสอบถามความพร้อมของผู้เรียนเกี่ยวกับอุปกรณ์ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สถานที่สำหรับการเรียนการติดต่อสื่อสารกับผู้สอนเพื่อให้สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนได้เหมาะสมเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการสอน โดยเรียนรู้การใช้งานในระบบต่างๆจัดสภาพแวดล้อมให้ดึงดูดความสนใจ เช่น การใช้ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และ/หรือการใช้เสียงประกอบบทเรียนในส่วนบทนำทบทวนความรู้เดิมในก่อนเข้าสู่บทเรียน เช่น กิจกรรมการถาม - ตอบคำถาม หรือการแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนอภิปรายหรือสรุปเนื้อหาที่ได้เคยเรียนมาแล้วกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง เช่น การบรรยาย การทำกิจกรรม ทักทาย เช็คชื่อบรรยาย แบ่งกลุ่มทำงาน นำเสนอ อภิปราย สรุป ทำแบบทดสอบกำหนดระยะเวลาของแต่ละกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมมีกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ได้อย่างเหมาะสม เช่น กิจกรรมบางกิจกรรม อาจไม่จำเป็นต้องออนไลน์ แต่เป็นการให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองก่อนก่อนที่จะเข้าสู่การออนไลน์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน เช่น จัดกิจกรรมการสนทนาออนไลน์ หรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนในแต่ละกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม เช่น ขนาดตัวหนังสือ สี ความคมชัดของรูปภาพ ความถูกต้องของข้อมูลใช้สื่อการเรียนการสอนหลากหลายประเภท เช่น สื่อเอกสาร รูปภาพ วิดีโอ เว็บไซต์ต่าง ๆใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีความแปลกใหม่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและกระตุ้นการเรียนรู้วางแผน ออกแบบ ตรวจสอบ รวมทั้งน้ำสื่อการสอนไปทดลองใช้ก่อนแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเลือกใช้เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียนใช้เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารได้ตระหนักว่าการออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เกิดจากการทำงานเป็นทีมในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้การจัดการศึกษามีความชัดเจนและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังช่วยให้การเรียนการสอนมีทิศทางที่ชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษา การจัดทำโครงสร้างการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ทำให้การเรียนการสอนมีความสมดุลและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้อย่างเต็มที่

มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถทบทวนองค์ความรู้เดิมของตนเองและเชื่อมโยงสู่การเรียนเนื้อหาใหม่ เช่น การถาม-ตอบ การเล่าประสบการณ์เรียน การทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)มีการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็นระหว่างเรียน ทั้งการพูดและการเขียน (Chat Box) เพื่อ

ตรวจสอบความเข้าใจเนื้อหาของผู้เรียนมีการประเมินเพื่อการปรับปรุงระหว่างการเรียน (Formative Evaluation) เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการเรียนการสอนทำให้ผู้สอนสามารถปรับเนื้อหาบทเรียนให้สอดคล้องกับผู้เรียน และจำแนกผู้เรียนตามระดับความรู้ความเข้าใจ มีการทดสอบความรู้ความเข้าใจภายหลังการเรียนรู้ เช่น การเก็บคะแนนภายหลังการเรียน การส่งชิ้นงาน การทดสอบด้วยข้อสอบมีการออกแบบเครื่องมือ วิธีการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการทดสอบออนไลน์มีการสรุปบทเรียนของผู้สอนร่วมกับผู้เรียน เกี่ยวกับเนื้อหาการเรียนรู้ ผลลัพธ์การเรียนรู้ ปัญหาอุปสรรคของการเรียนมีการสรุปผลการสอนโดยการพิจารณาภาพรวมของการสอนตั้งแต่การเตรียมความพร้อมก่อนการสอน ระหว่างการสอนว่ามีความสอดคล้องของเนื้อหาและวิธีการสอนตามแผนการสอนมากน้อยเพียงใดและปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการสอน จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ พบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมในการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พัฒนาทักษะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้การรายงานผลและการสื่อสารข้อมูลมีความแม่นยำและรวดเร็ว และส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เพื่อให้เกิดความร่วมมือและบรรลุผลสำเร็จ ตามเป้าหมายและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องช่วยให้มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลวิจัยของธีรวัฒน์ จันทร์ทอง (2563: 75) พบว่าการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการสอนช่วยเพิ่มความน่าสนใจและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนในด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลวิจัยของสุรีย์พร มั่งคั่ง (2564: 82) พบว่าการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้นและมีความสนใจมากขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สูงอยู่ในระดับมาก

ด้านระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า มีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่สามารถทำให้ผู้สอนกับผู้เรียนติดต่อสื่อสารกันได้ตลอดเวลามีการพิจารณาเลือกระบบการติดต่อสื่อสาร ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ข้อจำกัดของโปรแกรม ได้แก่ จำนวนผู้เข้าใช้งาน ระยะเวลาใช้งาน ความคมชัดของภาพ เสียง มีการติดตามและเก็บข้อมูลการเข้าเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น ความถี่ของการเข้าเรียน จำนวนชั่วโมงการเรียน ปัญหาอุปสรรค ความต้องการในการช่วยเหลือเพิ่มเติมในการเรียน มีการรายงานผลคะแนนทั้งระหว่างเรียน และหลังเรียนให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนสามารถ

ตรวจสอบภาระงานหรือกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเองมีแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม เช่น หนังสือ ตำรา E-book เว็บไซต์ E-Journal เป็นทางเลือกให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลวิจัยของธีรวัฒน์ จันทร์ทอง (2563: 75) พบว่า การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการสอนช่วยเพิ่มความน่าสนใจและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนในด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลวิจัยของสุรีย์พร มั่งคั่ง (2564: 82) พบว่าการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้นและมีความสนใจมากขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สูงอยู่ในระดับมาก

ด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า มีการออกแบบโครงสร้างเนื้อหาบทเรียนตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา วางแผนผังรายวิชาเพื่อเป็นระบบนำทางเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาต่าง ๆ ในบทเรียนปรับปรุงเนื้อหาให้มีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย และทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาทำความเข้าใจได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม จัดลำดับข้อมูล หัวข้อย่อยต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงกัน และเนื้อหาในบทเรียนสามารถที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ภายหลังจากการเรียนออนไลน์วิเคราะห์ผู้เรียนเกี่ยวกับความพร้อมในด้านการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อ (DigitalLiteracy) สามารถสืบค้นวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินเนื้อหาอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลได้อย่างเหมาะสมสอบถามความพร้อมของผู้เรียนเกี่ยวกับอุปกรณ์ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สถานที่สำหรับการเรียนการติดต่อสื่อสารกับผู้สอนเพื่อให้สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนได้เหมาะสมเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการสอน โดยเรียนรู้การใช้งานในระบบต่างๆจัดสภาพแวดล้อมให้ดึงดูดความสนใจ เช่น การใช้ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และ/หรือการใช้เสียงประกอบบทเรียนในส่วนบทนำทบทวนความรู้เดิมในก่อนเข้าสู่บทเรียน เช่น กิจกรรมการถาม - ตอบคำถาม หรือการแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนอภิปรายหรือสรุปเนื้อหาที่ได้เคยเรียนมาแล้วกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง เช่น การบรรยาย การทำกิจกรรม ทักทาย เช็คชื่อบรรยาย แบ่งกลุ่มทำงาน นำเสนออภิปราย สรุป ทำแบบทดสอบกำหนดระยะเวลาของแต่ละกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมมีกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ได้อย่างเหมาะสม เช่น กิจกรรมบางกิจกรรม อาจไม่จำเป็นต้องออนไลน์ แต่เป็นการให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองก่อนก่อนที่จะเข้าสู่การออนไลน์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน เช่น จัดกิจกรรมการสนทนาออนไลน์ หรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนในแต่ละกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม เช่น ขนาดตัวหนังสือ สี ความคมชัดของรูปภาพ ความถูกต้อง

ของข้อมูลใช้สื่อการเรียนการสอนหลากหลายประเภท เช่น สื่อเอกสาร รูปภาพ วิดีโอ เว็บไซต์ต่าง ๆใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีความแปลกใหม่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและกระตุ้นการเรียนรู้ วางแผน ออกแบบ ตรวจสอบ รวมทั้งนำสื่อการสอนไปทดลองใช้ก่อนแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เลือกใช้เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียนใช้เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลวิจัยของธีรวัฒน์ จันทร์ทอง (2563: 75) พบว่าการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการสอนช่วยเพิ่มความน่าสนใจและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนในด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลวิจัยของสุรีย์พร มั่งคั่ง (2564: 82 พบว่าการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้นและมีความสนใจมากขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สูงอยู่ในระดับมาก

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากอาจเป็นเพราะว่า มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถทบทวนองค์ความรู้เดิมของตนเองและเชื่อมโยงสู่การเรียนเนื้อหาใหม่ เช่น การถาม-ตอบ การเล่าประสบการณ์เรียน การทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)มีการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็นระหว่างเรียน ทั้งการพูดและการเขียน (Chat Box) เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเนื้อหาของผู้เรียนมีการประเมินเพื่อการปรับปรุงระหว่างการเรียน(Formative Evaluation) เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการเรียนการสอนทำให้ผู้สอนสามารถปรับเนื้อหาบทเรียนให้สอดคล้องกับผู้เรียนและจำแนกผู้เรียนตามระดับความรู้ความเข้าใจมีการทดสอบความรู้ความเข้าใจภายหลังการเรียนรู้ เช่น การเก็บคะแนนภายหลังการเรียน การส่งชิ้นงาน การทดสอบด้วยข้อสอบมีการออกแบบเครื่องมือ วิธีการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการทดสอบออนไลน์มีการสรุปบทเรียนของผู้สอนร่วมกับผู้เรียน เกี่ยวกับเนื้อหาการเรียนรู้ ผลลัพธ์การเรียนรู้ ปัญหาอุปสรรคของการเรียนมีการสรุปผลการสอนโดยการพิจารณาภาพรวมของการสอนตั้งแต่การเตรียมความพร้อมก่อนการสอน ระหว่างการสอนว่ามีความสอดคล้องของเนื้อหาและวิธีการสอนตามแผนการสอนมากน้อยเพียงใด และปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการสอน สอดคล้องกับผลวิจัยของนิติกร ทรัพย์สมบัติ (2565: 101) พบว่า การใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในระบบออนไลน์ พบว่าการใช้เทคนิคและเครื่องมือที่หลากหลายในการประเมินช่วยให้สามารถติดตามพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างแม่นยำ โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนในด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับผลวิจัยของกรรณิการ์ วีระวงค์ (2564: 89) พบว่าการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย

ช่วยให้ผู้เรียนได้รับข้อเสนอแนะแบบทันที และสามารถปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนได้ตามผลการประเมิน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ปัญหาการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา อภิปรายผลดังนี้ ปัญหาด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ อาจเป็นเพราะว่า การออกแบบโครงสร้างเนื้อหาบทเรียนยังไม่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา การวางแผนผังรายวิชาเพื่อเป็นระบบนำทางเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาต่าง ๆ ในบทเรียนยังไม่ครอบคลุมกับการจัดลำดับข้อมูล หัวข้อย่อยต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงกับเนื้อหาในบทเรียน ปัญหาการออกแบบมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนไม่เหมาะสม รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมยังขาดการดึงดูดความสนใจ เช่น การใช้ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และ/หรือการใช้เสียงประกอบบทเรียน กิจกรรมบางกิจกรรม อาจไม่จำเป็นต้องออนไลน์ แต่เป็นการให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองก่อนที่จะเข้าสู่การออนไลน์ยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน เช่น จัดกิจกรรมการสนทนาออนไลน์ หรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนในแต่ละกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นต้น ปัญหาการออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เกิดจากขาดทักษะการทำงานเป็นทีม การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไม่มีความชัดเจนและประเมินผลยังขาดประสิทธิภาพ การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ยังไม่สอดคล้องการเรียนการสอนขาดทิศทางที่ชัดเจนและ การจัดทำโครงสร้างการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ทำให้การเรียนการสอนขาดความสมดุลและไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับผลวิจัยของธีรวัฒน์ จันทร์ทอง (2563: 75) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนออนไลน์ พบปัญหาการออกแบบนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการสอนช่วยเพิ่มความน่าสนใจและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ นั้นยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ไม่ดี และสอดคล้องกับผลวิจัยของสุรีย์พร มั่งคั่ง (2564: 82) พบว่าการออกแบบพัฒนากระบวนการเรียนการสอนเพื่อใช้เทคโนโลยีทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหา ยังมีประเด็นความความเหมาะสมของระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

3. แนวทางพัฒนาการบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา อภิปรายผลดังนี้

แนวทางพัฒนาระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ คือ ควรพัฒนาการสร้างเนื้อหาวิชาโดยออกแบบให้เข้าใจง่าย ใช้สื่อมัลติมีเดีย อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่สามารถทำให้ผู้สอนกับผู้เรียนติดต่อสื่อสารกันได้ตลอดเวลามีการพิจารณาเลือกระบบการติดต่อสื่อสาร ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ข้อจำกัดของโปรแกรม

ได้แก่ จำนวนผู้เข้าใช้งาน ระยะเวลาใช้งาน ความคมชัดของภาพ เสียงมีการติดตามและเก็บข้อมูลการเข้าเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น ความถี่ของการเข้าเรียน จำนวนชั่วโมงการเรียน ปัญหาอุปสรรค ความต้องการในการช่วยเหลือเพิ่มเติมในการเรียน มีการรายงานผลคะแนนทั้งระหว่างเรียน และหลังเรียนให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนสามารถตรวจสอบภาระงานหรือกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเองมีแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม เช่น หนังสือ ตำรา E-book เว็บไซต์ E-Journal เป็นทางเลือกให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักว่า ระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ จะมีประสิทธิภาพสูงได้ เนื่องจากการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมในด้านการจัดการและการประเมินคุณภาพภายใน ที่ช่วยพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนออนไลน์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และการร่วมมือกันในการประเมินทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ สอดคล้องกับผลวิจัยของธีรวัฒน์ จันทร์ทอง (2563: 75) พบว่าแนวทางการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในการสอน คือ ควรเพิ่มความน่าสนใจและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ โดยสร้างความพึงพอใจของผู้เรียนในด้านนี้ ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลวิจัยของสุรีย์พร มั่งคั่ง (2564: 82) พบว่าแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยี ควรให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหา ควรสร้างความสนใจในกระบวนการเรียนรู้ และควรสร้างความพึงพอใจในระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

แนวทางการออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ คือ ควรส่งเสริมให้การสร้างสื่อการเรียนการสอนมีความหลากหลายและใช้เครื่องมือออนไลน์ที่ทันสมัยช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอน อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษา มีการออกแบบโครงสร้างเนื้อหาบทเรียนตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา วางแผนผังรายวิชาเพื่อเป็นระบบนำทางเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาต่าง ๆ ในบทเรียนปรับปรุงเนื้อหาให้มีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย และทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาทำความเข้าใจได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมจัดลำดับข้อมูล หัวข้อย่อยต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงกัน และเนื้อหาในบทเรียนสามารถที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ภายหลังจากการเรียนออนไลน์ วิเคราะห์ผู้เรียนเกี่ยวกับความพร้อมในด้านการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อ (DigitalLiteracy) สามารถสืบค้น วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินเนื้อหาอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลได้อย่างเหมาะสมสอบถามความพร้อมของผู้เรียนเกี่ยวกับอุปกรณ์ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต สถานที่สำหรับการเรียนการติดต่อสื่อสารกับผู้สอนเพื่อให้สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนได้เหมาะสมเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการสอน โดยเรียนรู้การใช้งานในระบบต่างๆจัดสภาพแวดล้อมให้ดึงดูดความสนใจ เช่น การใช้ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และ/หรือการใช้เสียงประกอบบทเรียนในส่วนบทนำทบทวนความรู้เดิมในก่อนเข้า

สู่บทเรียน เช่น กิจกรรมการถาม - ตอบคำถาม หรือการแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนอภิปรายหรือสรุปเนื้อหาที่ได้เคยเรียนมาแล้วกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง เช่น การบรรยาย การทำกิจกรรม ทักทาย เช็คชื่อบรรยาย แบ่งกลุ่มทำงาน นำเสนอ อภิปราย สรุป ทำแบบทดสอบกำหนดระยะเวลาของแต่ละกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมมีกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ได้อย่างเหมาะสม เช่น กิจกรรมบางกิจกรรม อาจไม่จำเป็นต้องออนไลน์ แต่เป็นการให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองก่อนก่อนที่จะเข้าสู่การออนไลน์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน เช่น จัดกิจกรรมการสนทนาออนไลน์ หรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนในแต่ละกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม เช่น ขนาดตัวหนังสือ สี ความคมชัดของรูปภาพ ความถูกต้องของข้อมูลใช้สื่อการเรียนการสอนหลากหลายประเภท เช่น สื่อเอกสาร รูปภาพ วิดีโอ เว็บไซต์ต่าง ๆใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีความแปลกใหม่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและกระตุ้นการเรียนรู้วางแผน ออกแบบ ตรวจสอบ รวมทั้งน้ำสื่อการสอนไปทดลองใช้ก่อนแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเลือกใช้เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับผู้เรียนใช้เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ได้ตระหนักว่าการออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เกิดจากการทำงานเป็นทีมในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้การจัดการศึกษามีความชัดเจนและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังช่วยให้การเรียนการสอนมีทิศทางที่ชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษา การจัดทำโครงสร้างการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ทำให้การเรียนการสอนมีความสมดุลและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้อย่างเต็มที่สอดคล้องกับผลวิจัยของธีรวัฒน์ จันทร์ทอง (2563: 75) พบว่าควรนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการสอนควรสร้างความน่าสนใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ควรสร้างความพึงพอใจของผู้เรียนในด้านนี้ ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลวิจัยของสุรีย์พร มั่งคั่ง (2564: 82) ที่ทำการศึกษาถึงผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ควรมีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้น ควรสร้างความสนใจในกระบวนการเรียนรู้ ควรสร้างความพึงพอใจในระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ คือ ควรส่งเสริมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนโดยการนำระบบข้อสอบออนไลน์ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถทบทวนองค์ความรู้เดิมของตนเองและเชื่อมโยงสู่การเรียนเนื้อหาใหม่ เช่น การถาม-ตอบ การเล่าประสบการณ์เรียน การ

ทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)มีการตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็นระหว่างเรียน ทั้งการพูดและการเขียน (Chat Box) เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเนื้อหาของผู้เรียนมีการประเมินเพื่อการปรับปรุงระหว่างการเรียน(Formative Evaluation) เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการเรียนการสอนทำให้ผู้สอนสามารถปรับเนื้อหาบทเรียนให้สอดคล้องกับผู้เรียน และจำแนกผู้เรียนตามระดับความรู้ความเข้าใจมีการทดสอบความรู้ความเข้าใจภายหลังการเรียนรู้ เช่น การเก็บคะแนนภายหลังการเรียน การส่งชิ้นงาน การทดสอบด้วยข้อสอบมีการออกแบบเครื่องมือ วิธีการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการทดสอบออนไลน์มีการสรุปบทเรียนของผู้สอนร่วมกับผู้เรียน เกี่ยวกับเนื้อหาการเรียนรู้ ผลลัพธ์การเรียนรู้ ปัญหาอุปสรรคของการเรียนมีการสรุปผลการสอนโดยการพิจารณาภาพรวมของการสอนตั้งแต่การเตรียมความพร้อมก่อนการสอน ระหว่างการสอนว่ามีความสอดคล้องของเนื้อหาและวิธีการสอนตามแผนการสอนมากน้อยเพียงใด และปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการสอน จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมในการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง พัฒนาทักษะด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้การรายงานผลและการสื่อสารข้อมูลมีความแม่นยำและรวดเร็ว และส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เพื่อให้เกิดความร่วมมือและบรรลุผลสำเร็จ ตามเป้าหมายและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลวิจัยของ นิติกร ทรัพย์สมบัติ (2565: 101) พบว่า ควรมีการใช้เทคนิคและเครื่องมือที่หลากหลายในการประเมิน ควรติดตามพัฒนาการของผู้เรียนอย่างแม่นยำ ควรสร้างความพึงพอใจของผู้เรียนในด้านนี้ ควรให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับผลวิจัยของกรรณิการ์ วีระวงค์ (2564: 89) พบว่า ควรใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายช่วยให้ผู้เรียนได้รับข้อเสนอแนะแบบทันที ควรปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนตามผลการประเมิน ควรปรับปรุงการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การบริหารการจัดการเรียนรู้ระบบออนไลน์ในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา สามารถสรุปได้ดังนี้: การบริหารจัดการการเรียนการสอนออนไลน์: ควรออกแบบเนื้อหาวิชาให้เข้าใจง่าย ใช้สื่อมัลติมีเดีย และมีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่สะดวก เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนสามารถสื่อสารกันได้ตลอดเวลา รวมถึงเลือกระบบการติดต่อที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้: ควรมีการประเมินผล

ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยใช้ระบบข้อสอบออนไลน์และการจำแนกผู้เรียนตามระดับความเข้าใจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประเมิน. การออกแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์: ควรใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและเครื่องมือออนไลน์ทันสมัย เพื่อเสริมประสิทธิภาพการสอน พร้อมทั้งออกแบบโครงสร้างเนื้อหาบทเรียนตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาและวางแผนผังรายวิชาเชื่อมโยงเนื้อหาต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

กรรณิการ์ วีระวงค์. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพะเยา.

ธีรวัฒน์ จันทร์ทอง. (2563). *การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนออนไลน์ในยุคดิจิทัล.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

นิติกร ทรัพย์สมบัติ. (2565). *การใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุรีย์พร มั่งคั่ง. (2564). *ผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ไอรดา นรสาร. (2566). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพังงา. (2567, 20 กันยายน). *สัมภาษณ์ส่วนบุคคล*.